

Med Skrivelse af samme Dato over- sender Folketingets Formand endvidere:

Forslag til Lov om Oprettelse af et Gesandtskab i Christiania

i den Form, hvori det er vedtaget af Folketinget, med Anmodning om, at det maa blive Landstinget forelagt. Dette sker her- ved. Eksemplarer ere omdelte.

Ved 6te Landstingsmand for 2den Kreds, Danneskjold-Samsøe, er modtaget et Andragende fra et paa et offentligt Møde paa Samsø nedsat Trafikudvalg, gaa- ende ud paa, at Øens nuværende Damp- skibsforbindelse med Sjælland og Jylland maa blive opretholdt. — Andragendet, hvoraf trykte Eksemplarer ville blive om- delte, vil blive overgivet til Finansudvalget.

Af Hensyn til de foreliggende Om- stændigheder vil jeg finde det rigtigt at lade den første og den tredje paa Dags- ordenen opførte Sag udgaa, saa at vi i Dag kun foretage den under Nr. 2 op- førte Sag.

Man gik altsaa til den under Nr. 2 paa Dagsordenen opførte Sag, som var:

Første Behandling af Forslag til Rigs- dagsbeslutning i Anledning af en med den kongelig nederlandske Regering afsluttet vedvarende Voldgiftskonvention.

(Forslaget findes i Tillæg C., Sp. 525—26.)

Sagen sattes under Forhandling.

Udenrigsministeren (Raben-Levetzau):

Den Voldgiftstraktat, som jeg her har den Ære at forelægge, er jo af ældre Dato, idet den allerede blev underskrevet den 12. Februar 1904, altsaa i min Forgængers Tid. Det er som bekendt den videstgaa- ende Voldgiftstraktat, der endnu er bleven afsluttet mellem europæiske Stater, idet alle de Forbehold, der ellers forekomme, navnlig med Hensyn til Staternes Ære, Uafhængig- hed og Livsinteresser, ikke findes i denne. Jeg maa dernæst gøre det høje Ting op- mærksom paa § 3, som er bleven indsat efter dansk Initiativ, og som heller ikke har noget Sidestykke i de fleste andre Vold- giftstraktater. Jeg tror, at man maa sige om denne Traktat, at den er en Model for Voldgiftstraktater overhovedet, og jeg vilde ønske, at Danmark maatte kunne

opnaa at faa den udvidet til endnu flere europæiske Stater. Jeg har hermed den Ære at anbefale Traktaten til det høje Tings Godkendelse.

Matzen: Ja, det er jo blevet Mode i den senere Tid at afslutte Voldgiftstrak- tater. Man kan nu tælle dem, ikke blot i Dusinvis, men vistnok i Snesevis. Naar der imidlertid spørges, hvorvidt disse Trak- tater egentlig bidrage til at sikre Freden og sætte en Bom for Krigen, er det jo for de flestes Vedkommende kun i meget ringe Grad Tilfældet. Allerede Haagerkonven- tionen indskrænkede sig til at udtale, at Voldgift var en virksom Maade til at bi- lægge Tvistigheder paa, naar de ere af juridisk Natur, og særlig naar de angaa Forstaaelsen af Traktater. Det var altsaa kun Tvistigheder af juridisk Natur, som den udtalte sig om, men ved Siden deraf kommer der jo andre Tvistigheder, hvor Staterne ikke paastaa at have en Ret, hvis Eksistens eller Udstrækning er Stridens eneste Genstand. Det hænder desværre ogsaa, at den ene Stat stiller Fordringer til den anden uden at have nogen Ret at støtte sig til, blot fordi den har en Inter- esse i at faa disse Fordringer fyldestgjorte, og saa stoler paa, at hvis de ikke fyldest- gøres, kunne de i hvert Fald fremtvinges ved Magt. Den Slags Stridigheder, der ikke hvile paa noget Retsgrundlag og netop derfor ere de allerfarligste, udtaler Haager- konventionen sig ikke om, og det samme gælder om Voldgiftstraktaten mellem Eng- land og Frankrig, der henholder sig til Haagerkonventionens Ord: juridiske Strids- spørgsmaal og Spørgsmaal om Forstaaelse af Traktater, dertil føjes yderligere vidt- gaaende Indskrænkninger, idet den ind- tager selv Tvistigheder af den nævnte Art, for saa vidt de maatte angaa Staternes Ære, Uafhængighed og vitale Interesser. Man kan derfor i Korthed sige, at alle de Tvi- stigheder, som ere af den Natur, at de afføde Fare for Krig, ere undtagne, og kun de andre ere blevne tilbage. Jeg ser egentlig ikke, at der kan søges nogen synderlig Betyggelse for Freden i en saadan Voldgiftstraktat. Saa er der ganske vist andre, som ikke have Begrænsningen til juridiske Tvistigheder, f. Eks. den, der er afsluttet mellem Rus- land og Danmark. Men ogsaa der er der tilføjet saadanne Indskrænkninger, at man paa ingen Maade kan sige, at en fredelig Afgørelse af Tvistigheder, navnlig de be- tydningfuldste og farligste, er sikret ved den. Se, det er nu Stormagternes Syn